

Пітер Малкін — агент 740

Пітер Малкін народився в Палестині. У 1939 році його батьки поїхали разом з ним відвідати численну рідню в Польщі. Це було незадовго до вторгнення нацистських і радянських військ до Польщі. Малкіни повернулися до Палестини. Однак у Польщі залишилася старша сестра Пітера з трьома дітьми. «Мати сказала мені: Попрощайся з ними сердечно, ти більше ніколи їх не побачиш! Так і сталося», — розповідає у своїй книзі Малкін [3]. Коли йому було чотирнадцять років, він включився в підпільну боротьбу проти англійців. У першій арабо-ізраїльській війні (у 1943 році) він очолив підрозділ саперів. Після проголошення незалежності Ізраїлю Малкін був вже досвідченим оперативним співробітником розвідки.

У 1947 він закінчив школу. Брав участь у Війні за незалежність. Після закінчення війни за незалежність він вступив вчитися на інженера в Хайфський Техніон. У 1950 запропонував свої послуги службі внутрішньої безпеки Шин Бет. З 1959 Малкін перейшов на роботу в «Моссад». В якості перевірки при прийомі на роботу в службу безпеки йому доручили розмінувати будинок арабського терориста і заодно розкрити в ньому сейф. Малкін знешкодив дві міні-пастки, причому одна з них перебувала під пачкою паперів у розкритому ним сейфі. Він здобув інформацію про діяльність німецьких вчених та інженерів зі створення ракетних установок в Єгипті. Йому вдалося розкрити один з найбільш секретних сейфів, підібравши правильний шифр, сфотографувати потрібні документи і покласти їх на місце, не залишивши ніяких слідів. Директор «Моссад» Меір Аміт зажадав від Малкіна записати кожен дію і кожен крок в цій операції в докладному звіті. Згодом співробітники «Моссад» вивчали цю операцію на своїх заняттях як еталонний приклад.

Керівники ізраїльської розвідки не випадково обрали Малкіна до складу команди, якій було доручено викрасти Ейхмана. По-перше, Пітер прекрасно володів карате, по-друге, він володів даром перетілення. Напередодні вильоту в Аргентину Пітер поїхав до матері, загримувавшись. Він змінив не тільки зовнішність, але і голос. Увійшовши, відрекомендувався матері як іноземний студент, друг

її сина. Коли Пітер відкрився, мати була вражена. «У мене буде розрив серця!» [3].

Пізно ввечері, коли вони залишилися удвох, мати сказала: «Я знаю, ти їдеш далеко. У тебе небезпечне завдання» [3]. І хоча Пітер це заперечував, мати повторювала, що не вірить йому і знає, що він їде. Зрештою Пітер зізнався: «Так, їду. Навіть Таємний агент не може обдурити єврейську матір, — зауважив Малкін [3]. Але він не сказав матері, куди їде і навіщо.

Уряд Ізраїлю вважав, що Ейхмана слід викрасти, тому що Аргентина напевно відмовиться видати злочинця. Ейхман жив в Аргентині з 1950 року під ім'ям Рікардо Клемента. Його вистежили агенти ізраїльської розвідки. Його вирішили викрасти, коли він повертався з роботи в свій заміський будинок [3].

Навесні 1960 року в Аргентину прилетіли з різних європейських міст агенти ізраїльської розвідки. Вони встановили спостереження за будинком Ейхмана. Малкін згадує, як ввечері він спостерігав у бінокль за вітальнею, в якій Ейхман грав зі своїм шестирічним сином. «Я уявляв його собі не таким. Він зовсім не був схожий на вбивцю», — розповідає Малкін [3].

Увечері 11 травня дві машини з агентами зупинилися поблизу від будинку Ейхмана. Схопити злочинця доручили Малкіну. Ось Ейхман вийшов з автобуса і попрямував до будинку. Малкін наздогнав його: «Затримайтеся на хвилину!». Ейхман повернувся, і вже через секунду лежав на землі. Ще через кілька секунд агенти заштовхнули Ейхмана в машину [3].

На таємній квартирі в Буенос-Айресі Малкін провів з ним кілька днів. «Іноді я брав його за руку, — згадує Малкін, — і думав, як могло статися, що ось ця рука підписувала накази і розпорядження. Я намагався представити шість мільйонів євреїв, шестимільйонну чергу, яка очікує посадки біля поїзда. Я не міг уявити собі це... Я сказав йому: „У вас чудовий хлопчик, я бачив через вікно, як ви граєте з ним. Він нагадує мені іншого хлопчика, який міг бути його братом. То був син моєї сестри. Але цього хлопчика вже давно немає“ [3]. Ейхман відповів мені: „Це не моя вина. Він був євреєм. Я нічого не маю проти євреїв. Я навіть люблю євреїв“ [3]. І він почав згадувати молитву на івриті, з якою євреї йшли в газові камери...».

Малкін і його партнери чекали літака компанії «Ел-Ал», який повинен був доставити Ейхмана в Ізраїль. В призначений день і годину Ейхмана переодягли у форму стюарда авіакомпанії. Малкін попросив його підписати заяву, що він летить до Ізраїлю добровільно [2]. Ейхман підписав. Через кілька років, після того як Ейхмана стратили і його прах розвіяли над Середземним морем, Малкіна викликали в одну з лікарень Хайфи, де вмирала його мати. У той час лише присвячені знали про роль Малкіна у викраденні Ейхмана, навіть для більшості тих, хто знав про це, Пітер Малкін був Елі Ювалом. Але від вмираючої матері син не зміг нічого приховувати: «Мама, — сказав він, — це я викрав Ейхмана. Я захопив Ейхмана» [3].

У своїх інтерв'ю Малкін також згадував свою участь у операції «Гнів Божий». За наказом Голди Меїр (тодішній прем'єр-міністр Ізраїлю) він встановив особи всіх причетних до теракту на Мюнхенській Олімпіаді в 1972 р.

5 квітня 1979 року на складі у Франції вибухнули два енергоблоки, готові до відправки в Ірак для будівництва ядерного реактора. Згодом Нахум Адмоні зізнався, що «Моссад» проводив спецоперації, які «затримали здійснення іракської ядерної програми на роки» [1]. Однак Іраку вдалося побудувати реактор «Осирак» до 1981 року. «Моссад» в особі Пітера Малкіна зумів отримати детальну інформацію про реактор і переконатися в його військовій спрямованості. Це дозволило Ізраїлю згодом прийняти рішення про знищення реактора і реалізувати його за допомогою авіанальоту 7 червня 1981 року.

За час роботи Пітера Малкіна близько 50 разів заарештовували, але жодного разу не взяли на гарячому. Він стверджував, що жодного провалу за 27 років — це світовий рекорд. Знав шість мов: англійську, французьку, німецьку, іврит, ідиш і арабську. Малкін пропрацював в «Моссад» з 1959 до 1986. Пішов на пенсію з посади начальника оперативного відділу і з репутацією одного з найпрофесійніших агентів ізраїльської спецслужби.

Після виходу на пенсію він переїхав до США, але зберіг ізраїльське громадянство. У США Малкін зайнявся живописом, а крім того займався приватним консультуванням з методики антитерористичної діяльності. У 1990 Малкін у співавторстві з американським

літератором Гаррі Штайном написав книгу «Ейхман в моїх руках» [3]. Пітер Малкін помер 1 березня 2005 року в Нью-Йорку. На його похороні були присутні два директори «Моссад» — діючий Меїр Даган і колишній Цві Замір. Похований Пітер Малкін на кладовищі Кирьят-Шауль, Тель-Авів, Ізраїль.

1. Жизлин А. Чистые руки Питера Малкина / А. Жизлин // Общинный вестник. — № 166. — Петрозаводск, май–2012.
2. Крамер Р. Адольф Эйхман был похищен и казнен / Р. Крамер //Алиби. — 1995. — № 14 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://info.wikireading.ru/220829>
3. Малкин П. Эйхман в моих руках / П. Малкин, Г. Штейн. — Харьков, 2008. — 276 с.

Єйнікова К. В.

Становлення судової системи в незалежній Україні

Після проголошення незалежності Україна встала на шлях формування демократичної країни в найкращих європейських традиціях. Одночасно з утворенням молодого держави постало питання щодо побудови нової судової системи. За 27 років незалежності судова система України зазнавала неодноразової трансформації, проте і сьогодні ведуться дискусії щодо її недоліків та можливих шляхів вдосконалення, що свідчить про актуальність обраної теми.

На основі хронологічного аналізу нормативно-правових актів, якими протягом 27 років регулювалася сфера правосуддя, можна виокремити сім основних етапів становлення судової влади в незалежній Україні.

І етап (липень 1990 – березень 1992 років).

Початок процесу формування судової системи було покладено прийняттям Верховною Радою України (далі ВРУ) в липні 1990 р. Декларації про державний суверенітет України і проголошення нею принципу поділу державної влади на законодавчу, виконавчу та судову. Політичні події, що відбулися в СРСР у серпні 1991 р., прискорили процес здобуття незалежності Українською РСР, наслідком яких стало ухвалення ВРУ 24 серпня 1991 р. Акту проголошення